

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Belcey-út 9 szám. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felcélós szerkesztő:

IFJ KRECSMÁRIK ENDRE

KIADÓHIVATAL:

Belcey-út 9 szám. hova az előfizetési és a hirdetési penzek küldendők.

Előfizetési díj: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

A szarvasi betlehemi ártézi kut földgáz tartalma.

Ismeretes dolog, hogy a szarvasi betlehemi ártézi kut vize annyi égethető gázt hoz felszínre, hogy e gáz a csap alá tartott vizes kanták szájánál meggyújtható s meggyújtás után világos vörhenyes, lobogó lánggal ég.

A kiváló geologus, Dr Gaál István Szarvason időzvé, szerkesztőnk figyelmeztetése folytán e kutat megtekintette s úgy nyilatkozott, hogy a kissármási világhíres földgázterület átkutatása alkalmával pl. a Dicsőszenmárton környékény negyedrészt annyi gázt sem leltek, mint amennyit e szarvasi kut produkál s a lapokat mégis telekültölték az örvendetes furási eredménnyel.

E betlehemi kut jelenlegi gázprodukcója értékesítésre nem igen alkalmas, de Dr. Gaál szerint a 100 méterrel lejjebb haladó furás nem lehetetlen, hogy bő földgázforrást nyitna meg. A betlehemi kut vízhőségét is onnét magyarázza, hogy a mélységben levő földgáz nagyobb tömegű vízmennyiséget képes felszínre lökni, mint más, földgáznélküli ártézi kut. És hogy egy valamire való földgázforrás mennyire emeli valamely föld értékét, jellemző erre az erdélyi Mezőség, hol egy gázkut az illető terméketlen föld holdját 450.000 koronára szöktette fel.

Ha valamely módosabb gazda a betlehemi kut környékén próbafurást eszközöltetne, nem lehetetlen hogy oly gázforrásra akadna, mely nemcsak Szarvas, de környékét is elláthatná gázvilágítással. A kényes-utcai csekély vizű s tekintélyes mélységű ártézi kut felszínre hozott anyagában leveles szénrétgből és bő kálcsillámtartalmu homokrétekből álló levantei településeket állapított meg Dr. Gaál, mely réte-

gekben igen nagymennyiségű s egykori édesvízi tó állatvilágát gazdagító puhatestű harmadkori állatok külső váztöredékeit mutatta ki nagyító segítségével.

A múlt vasárnapi urániaestélyről.

Valóban örvendetes kulturális tevékenység tapasztalható néhány év óta Szarvason. Rövid idő alatt szinte meglepően szép számmal keresik fel neves írók, művészek s tudósok ami községünket, hogy a művelt közönség fokozódó kulturgényeit nemes áldozatkészséggel elégték ki. A múlt vasárnap egy fiatal székely tudós, Dr Gaál István kolozsvári egyetemi tanár teremtett rendkívüli tanulságos és nemzetgazdasági szempontból is igen figyelemre méltó előadást a hazai hegyvidékről, ismertetve a gazdaságilag megbecsülhetetlen értéket jelentő természeti kincseket. A keresetlen egyszerűségével tündöklő jeles egyetemi tanárról a legtöbb ember nem is gondolná, hogy mint geologus, nem csak a hazai, de a külföldi tudósok között is kiváló szaktekintély. A magyar- és német geológiai szakirodalomban neve jól ismert. Magyarul, németül, franciául, olául, tótul folyékonyan beszél. Különösen a földgáz kutatás terén keltett nagy feltűnést fényes tudásával, melyről az Erdélyben tartózkodó porosz geológusok is nagy elismeréssel szóltak. A vasárnap esti urániaestély iránt ritka meleg érdeklődést tanúsított a szarvasi közönség s leszámítva azokat az apróbb technikai fogatkozásokat, melyeket a sajnos, még villany nélkül dolgozó vetítés nehézsége okozott, igen sikerűnek kell mondanunk e kultúrestélyt. Az estély lefolyását alább adjuk.

Már, maga az a tény, hogy egy neves erdélyi tudós érkezik szerény körünkbe, igen felcsigázta a művelt szarvasi kulturemberek érdeklődését. Az előadás napjának reggelén az első helyre már jegyet sem lehetett kapni, mivel a legelőkelőbb körök napokkal, sőt hetekkel előbb igyekeztek biztosítani megfelelő helyet magunknak. A közönség szokatlanul pontos volt, 8 órakor a szarvasi társadalom színe-java együtt volt már a főgimnázium tornacsarnokában. A tornacsarnoknak a főgimnázium udvara felőli bejáratját acetylén-reflektor világította be. Ezalatt benn kedves képen gyönyörködhetek a jelenlevők. A torna-

csarnok lala és az előadó emelvény pazar díszbe öltözött. Fenyő-Thuja és Mahonia-girlandok, nemzetiszínű zászlókkal díszítve szolgáltattak izléses díszet. Az emelvényen mosolygó virágok, az emelvény körül szarvasi női szépségek; jobbra-balra egyházi és világi notabilitások.

Az elnöki udvozló szavak után a képzői dalkar hazafias éneke ihlette meg az emelkedett hangulatban levő közönség nemes lelkiületét.

Majd Garay Soma ev. tanító becsületes amli círával és nagy technikai jártassággal előadott művészi zongorajátéka fokozta a hatást. Bő tapsban volt része.

Tóth Pál ev. tanító kiváló recitatori kvalitással s pompás színezéssel szavalta el Ábrányi „Fölfámadás” c. versét.

Liska Mihály éneke különösen a fogékonyabb szöveget keltette lazább láktetésre. Szép magyar dalai csupa érzéssel voltak tele. Elsőrangú zongorakiséretet nyújtot e dalokhoz Garay Soma

Egy bájos szarvasi uri leányka, Grünvald Vallyka pedig oly frenetikus hatást keltett mesterien tökéletes szavalatával, hogy szinte percekig unnepelte a fellelkesített közönség.

Közben elsötétült a terem s a felolvasó asztalkánál megjelent az est legfőbb számát betöltő jeles egyetemi tanár, Dr. Gaál István. A székely kedélyesség eleven humorával élénkítve, tömör, rapszodikus formában szólott Erdély kiváló természeti szépségeiről s milliókat jelentő bányakincseiről. Remek vetített képekkel kísért előadását mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatták a jelenlevők s egyes visszaélésekre vonatkozó kritikai megjegyzései sok hasznos gondolatot keltettek életre a gondolkodni tudókban. A közönség nem egy ízben zajos tetszésének adott kifejezést. A nagyon sok tanulságot nyújtó előadás végeztével melegen ünnepelték a rokonszenves, kedves modoru fiatal tudóst

Szünet közben a képzői dalkar gyönyörű magyar dalt énekelt, teljes sikerrel.

A hangversenyi számok legbájosabbikát legutóljára hagyjuk. Kedves látvány volt, amikor ugyanis az emelvényen megjelent két eredeti szarvasi asszonyi szépség, Dr. Faragó Morné és Szántó Sománé. Dr. Faragóné lágy, hízélgő kedvesen finom és tiszta csengésű hangja s Szántó Sománé finom díszkrét zongorakisérete ritka műélvezetben részesítette az elbűvölt hallgatóságot. Szünni nem akaró tapsvihar újrázta meg a pompás énekszámot.

11 óra volt mire az előadás véget ért s az uri közönség egy része az „Árpád”-szálló éttermébe vonult, ahol reggelig tartó kedélyes táncmulatsággal fejezték be a kitűnően sikerült kultürestélyt.

H I R E K.

— **Halálozás.** Községünk közszeretettben álló főbiróját, Dr. Wieland Sándort, sulyos csapás érte. Édesanyja, özv. Wieland Károlyné szül. Januska Terézia márc. 28-án, 79 éves korában elhalálozott. A megboldogultat márc. 30-án helyezték örök nyugalomra a gyulai Szt.-József temetőben. A sulyos gyászeset alkalmából mindenfelől elhalmozták részvétnyilatkozatokkal a közbecsülésben álló főszolgabíró. Mi is az őszinte részvét érzésével kondoleálunk.

— **Husvétii vakáció.** A szokásos husvétii vakáció úgy a főgimnáziumban, mint a tanítóképzőben tegnap délután kezdődött s tart f. hó 19-ig bezárólag.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** A márc. 30-án tartott képviselőtestületi rendkívüli közgyűlés főbb ügyei következők voltak: Andrassy és Bányász vállalkozók az „Árpád”-szálló nagytermének festéseért és aranyozásáért 960 koronát kértek. Utasította a vállalkozókat a képviselőtestület, hogy okmányokkal és számlákkal igazolják eme követelésüket. Mucha István községi kocsis 190 kor. gyógyköltségére megkapta a fedezetet. Szemző Imre okleveles gyógyszerész a Károlyi házban 650 korona bérért alkalmas helyiséget kapott bérbe, drogeria számára. A szarvasi iparos tanonciskola az ismeretterjesztő dologi kiadások részére 100 korona segélyt kapott. Ugyancsak kérelmére és javaslatára egy közismereti tanítói állás szervezése is elfogadtatott. Jeszenszky Frigyes és társai lakbér megszavazása, Biki Nagy Imre lakbéremelés ügyében adtak be kérvényt. A képviselőtestület utasítja a főjegyzőt, hogy nézzen utána a többi megyei községekben, hogy miként áll azokban a jegyzők fizetési és lakbéri ügye s aztán tegyen előterjesztést. Demeter György és társai munkásházak létesítését kérték. Az ügy sürgős voltára való tekintettel a képviselőtestület utasítja az előjáróságot, hogy 30 nap alatt tegyen erre vonatkozólag javaslatot. A Buk-féle telektömb beépítésére vonatkozólag a kérdés beható tanulmányozására s javaslattételre utasítja a bizottságot a képviselőtestület. A szarvasi takarékpénztár az árurak-

tár céljaira eladott ingatlan egy részének a szolgalmajogtól való mentesítését kérte s kedvező elintézés folytán a pályaudvar kibővítése s evvel kapcsolatban az indóház nagyobbitása örvendetes kilátásba helyeztetett. Több ügy az előrehaladott idő miatt elmaradt a következő gyűlésre.

— **Szobor a legkitűnőbb magyar karikaturistának.** Gajdács Pál tótkomlósi ág. h. ev. lelkes mozgalmat indított arra vonatkozólag, hogy gyűjtés útján Tótkomlós községben emlékszóbor vagy emlékmű állíttassék fel Jankó Jánosnak a legkiválóbb nagy élclaprajzoló. Gajdács Pál a napokban e célból gyűjtést indított és 257 korona gyűlt össze, melyhez még Kner Izidor gyomai nyomdatulajdonos 25 koronát adott.

— **A kondorosi urániaestély.** Kondoros község fejlett kulturérzékű közönsége nagy érdeklődést tanúsít az ápr. hó 14-iki urániaestély iránt, melyen Dr. Gaál István kolozsvári egyetemi m. tanár és geologus fogvetített képekkel tanulságos ismertetést közölni Erdély természeti szépségeiben s bányakincsekben gazdag vidékéről. Ismertetni fogja a világhírű kisorsármási földgázforrást is, azonkívül a Békésvármegye területe ajatt feltételezett földgázforrásról és annak feltárásáról is felette érdekes magyarázatot fog tartani. A nemes székely tudós igen kedveli a zenét is és néhány szép erdélyi népdalt is elő fog adni tárogatón de ezt már csak előadás után, a kondorosi csárdában tartandó társas összejövetelen, mely táncal lesz kapcsolatos. Az igen tanulságosnak ígérkező urániaestélyre Szarvasról is többen készülődnek.

— **A mozi érdekes műsora.** A szarvasi közönség kedvenc szórakozóhelye lett a piactéri mozi. Napról-napra nagyobb érdeklődés kíséri a változatos műsort, mely tele van csupa szebbnél-szebb, érdekesítőbbnél-érdekesítőbb számmal. Nincs olyan előadás, hogy valami meglepetést ne nyújtana, akár humoros, akár komoly képével. A 48-49-iki szabadságharcot a hazafias szellemű igazgatóság a tanulóifjúságnak is bemutatta mérsékelt díj mellett. A mai műsor nem egy száma még a legkényesebb igényű nézőt is meg fogja lepni. Aki teheti, keresse fel e lelkiismeretes buzgalmu mozit s nem fogja megbánni.

— **A Nemzeti Népszövetség szarvasi gyűlése.** A nemes feladatot teljesítő Nemzeti Népszövetség Szarva-

son is tartott a mult napokban igen népes gyűlést, melyen Bajin Gyula főtitkár és Dr. Salamon Rezső titkár ismertették a szövetség egyetemes nemzeti érdekeket szolgáló szociális feladatát. A nép oly lekésedése! csatlakozik a szövetséghez, hogy eddig már több mint 500 tagja van.

— **Szerencsétlen péntek.** A haragos ég sulyos csapást mért márc. hó 27-én, péntek délután egy Inkey-Kákai gazdaemberre, Krajcsovicz Mihályra. A zivataros fellegekéből villám sújtott alá s az istállóba hatolva, ott foglalatoskodó fiának bal alkarját teljesen összesütötte leszedve róla minden bőrt. Az istálló lángba borult s porrá égett. Benn veszett két szép 600 koronát érő lova is, azonkívül a padláson 50 véka kukorica, 10 mázsa buza égett el. Biztosítva semmi sem volt.

— **A békéscsabai kulturünnep.** Márc. 28-án és 29-én nagyszabásu kulturünnepet ült megyénk legvirágzóbb községe, Békéscsaba. Ezen ünnepen nemcsak a csabai társadalom, hanem ugyszólván egész vármegyénk vett részt kiváló képviselőkkel és amelyen az ünnepség fényét az ország kitűnőségei emelték. A nagy áldozatok árán létesített kulturpalotát avatták fel és adták át rendeltetésének két napig tartó ünnepség keretében. A páratlanul szép sikerü és lélekemelő kulturünnepélyre büszke lehet Békéscsaba.

— **A képzőintézet zenedélutánja.** Alig zajlott le a vasárnapi nagyszabásu urániaestély, csütörtök délután már ismét újabb gyönyörködtető és nemesen szórakoztató alkalom nyílt a főgimn. tornacsarnokban. A képzőintézet rendezett zenedélután, korlátolt számú, de lelkes publikum jelenlétében Sajnálatos dolog, hogy az izr. közönség egy-két embert kivéve, teljesen távol maradt. Az első szám „Walse Tiriste,” nagyobbára képzői növendékek előadásában lett bemutatva, Supper tanár dirigálása mellett. Szorgalmas és precíz betanítás jellemezte ezt a számot s igen hatásos, ügyes volt. Óriási hatást ért el Remenyik László tanár a „Vén kuruc” melodráma pompás, kifejezésteljes recitálásával. A zenei kíséretet Dr. Salacz Aladár, Supper Frigyes és Leviusz Ernő szolgáltatták, művészi tökélyvel. E szám szereplőit a fellekesült közönség zajos tapsokkal ünnepelte percekig. Majd H. Fehér Lajos rajztanár olvasta fel Nikelszky Zoltán igazgatónak a „Faji zenéről” c. munkáját, melyet nagy érdeklődéssel hallgattak végig a jelenlevők s zajosan megtapsolták úgy a felolvasót, mint a szerzőt. A kihirdetett éji dal helyett utolsóelőtti számaként szerepelt Dr. Salacz, Leviusz Ernő és Supper Frigyes triója, nagy hatással előadva. Befejezésül gyönyörű zongorakvintett volt, képzői növendékek által előadva. A szép darabtól alig tudott megválni a közönség. A fényesen sikerült zenedélutánért elismerés illeti elsősorban a rendező tanárokat, továbbá Dr. Salacz Aladár ügyvédet s a lelkes buzgalmu növendékeket. A zenedélután bevétele volt 70 kor. 30 fill., kiadása 13 kor., tiszta haszon 57 kor.

— **Köszönet.** Mindazok, kik a mult vasárnapi urániaestélyen közreműködni szivesek voltak s kiváló szereplésökkel a sikert felette fokozták, fogadják ez uton is a Rendezőség leghálásabb köszönetét. Ugy szintén igaz köszönetünket nyilvánítjuk Szarvas község vezetőkének, az ev. főgimn. és tanítóképzőnek a jóakaratu támogatásért és segédkezésért. *A Rendezőség.*

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában sajnálatos sajtóhiba maradt benn egy cikkünkben. Ugyanis a „Megjegyzések egy katolikus káplán szivettépő bus nyögéseire” c. közleményben a „káplán” szó tévesen „káplár”-nak lett kiszedve s a korrektor figyelmét elkerülte e hiba. Kötelességünknek tartjuk azt ez uton javítani ki. *A szerk.*

— **Uj magyar nótáskönyvek.** *Nádor Álmán* jóhirű fővárosi kiadó cég egy több sorozatból álló Nótáskönyv vállalatot indított meg. A nótáskönyvek az általánosan kedvelt „Vágj zsebre” alakban jelennek meg és a leghiresebb dalszerző legjobb alkotásait fogják tartalmazni zongorára és énekre. Minden sorozat 10 kötetből fog állni. Az első sorozat két első kötete épen most hagyta el a sajtót. Az első kötet *Sas Náci* 20 válogatott nótáját tartalmazza, köztük a híres „Keresem az Istent”. „Csaplárosné csokolom a csókos száját”, „Ahol két sziv elbucszuk”, „Erdő szélén nagy a zsvaj, lárma”. A második kötet *Kondor Ernő* 20 válogatott nótáját tartalmazza, köztük a híres „Badacsonyi csárdás”, „Sárika, kis szentem”, „Csel! Csal! Csel!”, „Sárgarépa, kukoricacsó”. A szebbnél-szebb nótákat tartalmazó, rendkívül izlises színes keménykötésű zsebkönyvecskék 2 koronájával kaphatók a kiadónál, vagy bármely kottás és könyvesboltban. Az első sorozat újabb 4 kötete május hó 1-én jelenik meg. Tartalmukat annak idején ismertetni fogjuk.

— **Kamatleszállítás.** Mint halljuk, helyi pénzintézeteink, tekintettel arra a nagyon is figyelembe veendő körülményre, hogy az „Orsz. Magy. Bank” ismét fél százalékkal csökkentette a kamatlábat, szintén jelentékeny kamatleszállítással fogják megörvendeztetni ügyfeleiket. Szerintünk különben a felemelt lábak nem is pénzintézetekhez illő dolgok. Hagyják meg azt a privilegiumot az orfeumi diváknak.

— **Milyen lesz a nyár.** A kelet-ázsiai legulóbbi földrengések és tűzhányó kitérések élénken foglalkoztatják a természettudósokat s ezek már most igyekeznek megállapítani azokat a következményeket, amelyeket az ellemek kitérése az időjárásra hoz. Így azt jósolták, hogy miután a tűzhányók roppant portömegeket vetnek föl, amelyek évekig is fenn usznak a magasabb levegőrétegekben, ezek pedig sok nap-sugarat fognak fel, — az idej nyár tehát hideg és esős lesz. Nem valami kellemes jóslat ez a gazdáknak, akik utóbb is sok kárt szenvedtek az esős nyarak miatt.

— **Társadalmi támogatás a kézimunkai tanfolyam részére.** A szarvasi, nyári szünetben létesítendő kézimunkai tanfolyamra vonatkozólag a szükséges költségnek társadalmi uton való összehozására már megindult az agitáció. Ha a szükséges összeg nem gyűlne egybe, a hiányt az Orosházi tanfolyam felmaradt pénzkészletével fedeznék. Guttenberg Pál előadót különben a község bírása az értekezlet után felkérte, hogy tapasztalva kiváló gazdasági tudását, a jövő év telén fáradjon le Szarvasra gazdasági előadás tartása céljából, amit Guttenberg készséggel meg is ígért.

— **Az új választói törvényről.** Az új választói törvény szerint a vármegyei központi választmányhoz — mint azt már megirtuk — az eddigi két kerület helyett hat kerület fog tartozni és csupán egynek a Békéscsabának lesz önnálló központi választmánya ezért, mert Békéscsaba egymaga fog egy képviselőt választani, a többi kerületek azonban több községgel együtt választják a képviselőt. Az önnálló központi választmánya tehát megszűnik Gyula városának, Szarvasnak és Békésnek. A választásokat ezen három kerületben is, a jövő évtől kezdve a vármegyei központi választmány fogja intézni. A mint a választói körök megalakítására vonatkozó törvényhatósági határozat jogerős lesz, az új választói névjegyzékek összeállítása azonnal kezdetét fogja venni és ennek az évnek végéig befejezést nyer, úgy hogy a jövő évi választások már az új névjegyzékek alapján fognak végbe menni.

— **Nyilvános elszámolás és felülfizetések.** A mult vasárnap tartott urániaestély összes bevétele volt 426 kor. 30 fill., kiadás 213 kor., 20 fill. Tiszta haszon: 213 kor., 10 fill. A kiadás főbb tételei voltak: előadói tiszteletdíj, nyomtatványok, díszítések, szolgai teendők, irodai költségek, ingyenjegyek a tanítóképző és főgimnázium s az áll. polg. leányiskola növendékei számára és pedig az előbbi két intézet részére állóhelyek, és leányisk. részére ülőhelyek. A tiszta haszonból 25 koronát a főgimn., 25 koronát pedig a tanítóképző ifjúsági segélyegylete kapott, míg a többi rész a Szabad Lyceum tartozásainak kiegyenlítésére lesz fordítva. Bár az estély nagyrabecsült védnökei előtt határozottan kijelentettük, hogy semmiféle felülfizetési célzatra ne gondoljanak, mindamellert többen voltak szivesek nemes áldozatkészséget mutatni és pedig Dr. Déry Henrikné, Dr. Fischein Sománé, Kerényi Vilmosné, Dr. Lengyel Sándorné, özv. Pécey Béláné, Sárkány Imréné, Dr. Belopotoczky György, Grim Mór, Haviár Dániel, Dr. Haviár Gyula, Dr. Szemző Gyula, Dr. Sziráczky János 10—10 koronát, Papp Ernő 9 koronát, özv. Ponyiczky Györgyné 8 kor.-t, Dr. Faragó Mórné, Saskó Sománé, Szántó Sománé, Dr. Glasner Adolfné, Dr. Takács Gusztáv 6—6 koronát, özv. Bakay Sándorné, Krsnyák Mihályné, Leviusz Ernőné, Neumann Jenőné, Dr. Robiczek Jenőné, Sziráczky Gyuláné, Dankó Soma, Dr. Fuksz Béla, Liska János, Lízka Gyula, Molnár János, Grexa Mihály 5—5 koronát, Valkovszky Mihály 4 koronát, Marsall Sománé, Dr. Nemes Béláné, Nikelszky Zoltán, Elefánt János 3 koronát, Illyés Alajos, Tóth Mihály, Placsó Istvánné 2—2 koronát, Kovácsik Károly, Sámuel Andor, Grünwald Árpád 1—1 koronát. Utólag fizetett felül Hajnal Béla 5 koronát. Ha valamelyik nagyrabecsült felülfizető neve kimaradt volna tévedésből, figyelemztetés révén pótiólag közöljük. A szíves felülfizetéseikért a legteljesebb köszönettel fejezi ki a Rendezőség. Esetleges utólagos felülfizetések mellőzését kérjük.

Dr. Takács I. Gusztáv fogorvosi laboratóriumában készülnek: teljes fogsorok aranyból, platinából és kautschukból szájpaplás nélkül, fogtömések, arany, platina, ezüst, réz és amerikai *porcelánból*. Gyökerek eltávolítása fölösleges. Az összes arany munkák 23 karátos aranyból készülnek és így színüket a szájban mindig megtartják. Egy évi jótállás. *Aranyfogak darabja 16 korona, kautschuk fogak darabja 3 korona.* Rendelés: d. e. 9—12-ig és d. u. 1—5-ig. 1—3

Nyílttér.

Egy krakói róm. kath. tanítónő, Lászlóffy Mariska ügyéről van szó, melyet lapunk teljes jóindulattal, a legegységesebb ujságírói és kollegiális kötelességből kifolyólag vett pártfogásába. Nem vagyunk elfogult emberek. Bennünket nem a tanítónő személye, de az ügye érint.

Nagyon jól tudjuk, hogy a tanítónőnek is több rendbeli fogyatkozása lehet, amikért esetleg kisebb megrovást is érdemelhet, de hogy egy nő, és egy tanítónő különösen, a XX-ik században, mely tele van a humanitás és női tisztelet hangos deklamációival oly hihetetlen durva, mocskos inzultusokat szenvedjen civilizáltban buta tömegetől, azt becsületes ember szó nélkül nem hagyhatja, az ellen nemcsak az ujságírói, de a kartársi tisztességérzetnek is fel kell emelnie tiltakozó szavát a jog, az igazság s a nem felszíneskedő kultúra nevében.

Ez a krakói kulturbotrány sötétebb kép a betyárvilágnál. A közönséges alföldi haramiákban is volt női tisztelet s a szegények, elhagyottak iránti lovagias védelem.

Jelen esetben is nőről, árvaságban sanyalódó, magára hagyott szegény tanítónőről van szó. Férfias fellépésünk folytán személyünk durva támadások, a legaljasabb és legpimaszabb mocskolódások célpontja lett.

A köztisztesség valami hihetetlen züllését jelenti az, mikor egy belül erjedő sötét csoport, érezve hitvány-ságát, ki kilógó szennyesét azzal akarja takargatni, hogy a durván bántalmazott nő védőjét a szemtelen rágalmak sarával akarja befeketíteni.

Mi nem óhajtottuk a krakói kulturbotrány minden szennyes részletét napfényre hozni, de e nekivadult istenkáromlók és Jézus szent tanítását kicsufoló szegénylegények arra kény

szerítenek bennünket, hogy saját reputációnk érdekében ne csak a krakói kulturbotrány visszataszító részleteit, de egyéb fegyelmire okot adó eseteket is az igazság érdekében a felettes hatóság figyelmébe ajánljuk.

Bennünket nem hitvány pizskolódással, de az igazság erejével lehet meggyőzni. Minden tisztességes ember erkölcsi kötelessége a gatszágot letörni, lappangjon bár az akár hermelin palástban, akár rongyos condrák alatt.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

S. I. Egy tudományos előadó ismeretterjesztő előadása, ha nem is hír Ciceró minden szónoki képességével, de mert önálló dolgokat ismertel, épen ezért szászor értékesebb egy oly felolvasásánál, mely egyszerűen egy nagyobb szabású szakmunkából van szöszérint kiszedve.

G. Ármin, zöldségnagyárus Bpest. Zahornyánszky József planéta-kereskedő nincs Szarvason. De zöldség az van elég.

K. M. Kérdésére ezt válaszolhatjuk. Ami véleményünk, az, hogy aki közérdekű dolgban privát családi ügyek illetéktelen és tolakodó feszegetésével akar hatást érni el a csöcselék előtt, az nem férfi, de közönséges jellemű ember, illetve több, mint ember, egyenesen gazember.

Brekeg a krakói ökörbéka.

— Mauthner diadala a pláton. —

A krakói kulturmocsár szemetje dühös brekegés között mászik elő, élükön egy inkább ostoha, mint szent életű ökörbékával. Mocsárból mászik elő, tehát csak iszapot és sarat képes magával hurcolni, csak iszapot és sárt tud arra hajigálni, aki az igazság csipős ostorával fültövön legyintette. Az ökörbéka iszonyu dühös. Brekeg, kvartyog, prűszköl, akárcsak egy középkori háborodott agyu farizeus. Ugrál, henceg, illeg-billeg, jobbra-balra, előre-hátra. Imponálni, törni, zuzni, megfélemlíteni akarna. No de kérem hát egy ökörbéka hogyan volna képes erre? Majd egyet gondol és mosolyogni próbál, roppant szellemes arcot akarván vágni. De az ő szellemes mosolya nem egyéb az agyalágyult jezsuita hárgyu vigyorgásánál. Vagyis magyarul mondva sokkal ostobább, mint amilyennek kinéz.

Könnnyü büszkén lógatni hátra a fejet, mikor a fej sulya a test tömegéhez képest elenyésző csekély. A 20 filléres luftballon is felfelé kapaszkodik, mert hisz egy kis könnnyü gáznál egyebet nem találni benne. Dühös a béka, brekeg, szórja a sarat, mert hiszen nem szereti, ha leleplezik álnokságát, ha

a farizeus álcát leszedik ökelméről s hitvány jellemtelensége napfényre kerülve; még az ökörbékatársak is azt kvartyogják körülötte, hogy: „brekeke, hát miért ugrál, bort nyel és vizet prédikál?”

Utána néztünk a bibliában, de sehoh se találtuk, hogy Jézus, vagy az apostolai azt tanították volna, hogy a keresztényi szeretet, a férfias jellem s az alakoskodástól és népcsalástól ment erkölcsi érzület azt kívánná, azt diktálná, hogy: kedves atyámfiai az urban: csak úgy üdvözülhettek a menyországban, ha egy apátlan, fiatal leányt, ha egy keservesen fáradozó tanítónót becsületétől, kenyerétől megfosztva, sárba tiportok s félrehajítjátok, mint a facsart citromot?”

Az ő különleges, farizeus módon nagy-képűsködő erkölcsstanuk szerint műveletlen, jellemtelen és erkölcstelen az az ember, aki egy védtelen tanítónó mellett száll sikra s becsülete s jelleme, szintugy erkölcse csakis annak lehet, aki pimasz alatomossággal tör egy nő jóhírnevére, kenyerére. És ilyen alakok mernek keresztet vetni magokra? És még ezek a szemetek merik profanzálni, megcsufolni az urnak békét, igazságot és szeretetet hirdető fánításait?

A mocsárban pislogó ökörbéka nem fér a bőrébe. Pizskalódó, szemtelenül mocsos brekegésével mindenáron szeretne port hinteni a világ szemébe, szeretné kézzel-lábbal elhallgatni az igazságot.

Megjegyezzük pedig azt, hogy ha olyan modorban kezdik a vitát, hát tulajdonítsák magoknak, amit kapni fognak a krakói mocsárlakók. Alea jacta est! Fiat iustitia, aut pereat mundus!

Tisztelettel felkerjünk hátralekos előfizetőinket, hogy a lap akadálytalan küldhetése érdekében szíveskedjenek a hátralekos összeget mielőbb beküldeni.

Gróf Potocki Uradalom Honcztó, Arad megye. Ajánlja szigoruan osztályozott I. II. III. osztályu **bükk hasáb**, I. II. osztályu **dorong**, valamint I. osztályu **cser hasáb**

TÜZIFÁJÁT

A fa száraz és szigoruan osztályozott minősége dacára kedvező árért szállítatik. Árajánlattal mindenkor készséggel szolgál

Gróf Potocki Uradalmak Jóságigazgatósága Honcztó, Arad megye. Telefon szám: 11.

2-10

Reggelizés előtt félpohár

Schmidt ha úer-féle Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székzsorulásban szenvedőknek.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben. 48 100

Igmándi KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.

Nagy üveg 60 fill.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben egy millió márka.

Szerencse hír.

A nyereményekért az állam áll jót.

Vegyen részt

a Hamburg állami által garantált nyeremény sorsjáték **biztos esélyeiben**, melyen

13 millió 731.000 Márkát

sorsolnak ki.

A magas kormány legújabb határozata értelmében a sorsjáték tőkeemelés által jelentékenyen előnyös változáson ment keresztül ugyannyira, hogy majdnem minden nyeremény eredeti értékének 40 százalékával emelkedett, miáltal a legértékesebb nyereménykilátások tekintetében a világon egyedül áll.

Az eddigi elérhető legnagyobb nyeremény, mely **600.000 Márka** volt most

Egy millió Márka lesz.

Az esetleges főnyeremények, jutalmak és nyeremények következőképpen oszlanak meg:

1,000,000 Mark

900,000 Mark	305,000 Mark
890,000 "	303,000 "
880,000 "	302,000 "
870,000 "	301,000 "
860,000 "	300,000 "
850,000 "	200,000 "
840,000 "	100,000 "
830,000 "	50,000 "
820,000 "	80,000 "
810,000 "	70,000 "

Azonkívül sok nyereményt sorsolnak ki, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 stb. Márkával.

Az egész sorsjáték 100,000 sorsjegyből áll, melyből 56,020 szám — **tehát több mint a fele** — 7 huzáson keresztül okvetlen sorsolásra kerül.

A sorsjegyeknek hivatalosan megállapított ára az első huzásra:

Egész sorsjegy M. 10, (12 K)	Fél sorsjegy M. 5, (6 K)	Negyed sorsjegy M. 250, (3 K)
--	------------------------------------	---

A hivatalos, ellencimerrel ellátott sorsolási tervezetel, melyben a következő huzások betétjeiről és nyereménytervezetéről tájékozás nyerhető, kívánságra gatis és frankó előre megküldöm.

Minden résztvevő megkapja a hivatalos huzási jegyzéket pontosan, minden megejtett huzás után.

A nyereményeket az állam garantige mellett pontosan kifizetjük. Rendeléseit kérem adja fel mielőbb, de legkésőbb

május 1-ig, erre a címre:

SÁMUEL HECKSCHER senr.,
Bankgeschäft in HAMBURG. (No. 1091.)
1-10

Haszonbérbe kiadó

a pusztapói határban a Geneszy és Szőke urak szomszédságukban, közel 388 magyarholdnyi szántó rét és legelőből álló Bátky-féle birtok megfelelő épületekkel 1914. év szeptember 29-től több évre. Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonosok megbízottja Miskolczon,

Bátky Gyula
főszolgabíró.

2-3

4766—914 ikt. sz.

Szarvas nagyközség előljáróságától.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség előljárósága ezenel közhírré teszi, hogy a honvédelmi miniszter az 1912. évi LXIX. t. cz. 4. §-a alapján a község lovainak osztályozását rendelte el.

Felhívjuk ennél fogva mindazokat, akiknek birtokában ló vagy fogatos jármű van, hogy azokat tekintet nélkül arra, hogy a folyó évben már bejelentették vagy nem jelentették be, 8 napon belül lovaik illetőleg járműveik számát és nemét, valamint a lovakhoz tartozó máhásállat-felszereléseket a községi rendőrségnél okvetlenül jelentsék be.

A bejelentést írásban a rendőrségnél fekvő nyomtatványokon kell megtenni. Irni nem tudók a bejelentést szóval is megtehetik.

Szarvason, 1914 évi április hó 3-án.

Az előljáróság nevében:

Jeszenszky s. k. **Takács** s. k.
jegyző. bíró.

Kiadó lakások.

Beliczey-ut 100. számú házban 1 öt szobás és 1 három szobás lakás május 1-től bérbe adó esetleg négy üzemhelyiségnek.

Felvilágosítást a *kiadóhivatal* ad.
1—3

Husvéti illatszerek!

Jutányos árban kaphatók

Litauszky Pál
fodrásznál.

Kiadó lakás.

Két külön bejáratu butorozott szoba azonnal kiadó III. ker. 105 sz. alatt

Dolésch Józsefnél. 3—3

Eladó

a Gróf Csáky Albin és Hunyadi-utca sarokházon a nádtető. Ugyanott jókarban lévő kovács-szerszám is eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

2 3 Sárkány Pál II. ker. 234 hsz.

Egy acetilen berendezés

40 lánggal, kazánal és minden felszereléssel

igen olcsón eladó

a Kossuth vendéglő tulajdonosánál

Veiczner Gábornál.

Eladó ház.

A Thury örökösök háza (I. ker. Gróf Csáky-utca 75. sz.) örök áron eladó, vagy bérbe kiadó. Vevők, vagy bérlők Liska János tanárnál jelentkezhetnek. 3—3

Buk Ignác tűzifa raktára

Kossut L.-utca 56. szám (Plavec-féle ház) alatt kapható rendkívül olcsón házhoz szállítva

I. rendű vágott tűzifa

még csak rövid ideig. 5—5

Kiadó butorozott szoba.

Özv. Bakay Sándornénak gróf Csáky-utca 58 szám alatti házában egy külön bejáratu szépen butorozott szoba kiadó 2—3

Dünkel V. K.

Felsőmagyarhoni Első Parkettgyár Részvénytársaság.
Kassán.

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült sokszorosán kitértetett **parkétáit**, ugynevezett **amerikait** tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Kedves lakásokba ajánljuk aszfaltba rakott parkétáinkat. A lerakás kívánatra gyári lerakodók által a **legpontosabban** történik.

Rajzminták díjmentesen.
Nagyban való kivétel mindenfelé.
2—3

Réz- és vasbutorok

háló-, ebédlő-, szálloda-, kórházi- és kerti berendezések, gyermekágyak és gyermekkocsik, acélsodrony ágybetétek, kocsí ülések, lószőr és afrik madracok, diványok, rézkarnisok, ablak, roleták, redőnyök, mo-dó asztal és mosdó készletek, szoba kloset, fa- és széntartok, kályha e.lenzők, tüzelő készletek, ruhafogasok, patkány- és egérfogók.

Legjutányosabban szállít:

Garay Károly
réz- és vasbutorkészítő.

18—52

Građon.

„UTMUTATÓ”**VASUTI MENETRENDKÖNYV**

A magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve.

Tartalmazza

a magyar, közös, osztrák, külföldi vasutak és hajók menetrendjeit és menetárait, a közvetlen vonatcsatlakozásokat, utirányokat, a bérkocsik viteldijszabását.

Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal, Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 4.
1

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

Szállodák és vendéglők hirdetésére nélkülözhetetlen!

A Földhitelbank Részvénytársaság

Budapest, V. Országház-tér 4.

Parcellázás alá bocsátja a
Gr. Károlyi Lászlótól megvett
György királlyal szomszédos
Csereszentlászói birtokait
Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál

a Földhitelbank Intézősége
Kiskirályság

posta GÁDOROS.

2—3

Narisnya kötőde.

Értesítjük a tisztelt közönséget, hogy narisnya kötődét nyitottunk, bármilyen finom, vékony és vastagabb kötésű narisnyákat s fejeléseket vállalunk.

Szives pártfogását kérve maradunk tisztelettel

Palkó nővérek

IV. Ér-utca 334. sz. Szarvas. 8-10

Eladó ház

III. ker. Görbe-utca 87. szám alatt (Réthy eczetgyárral szembe).

Értekezni lehet

Marsal Gyula tulajdonosnál

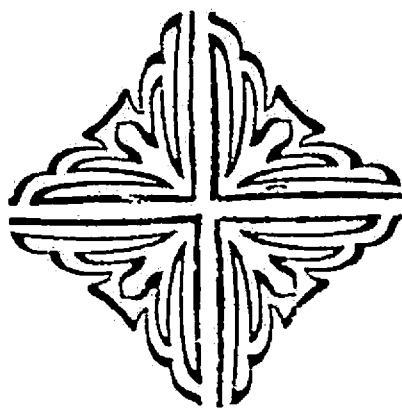
I. ker. 462 házszám alatt.

2-4

Miért
nem keresi fel?

LITAUSZKY PÁL

nagy illatszer- és pipere üzletét.

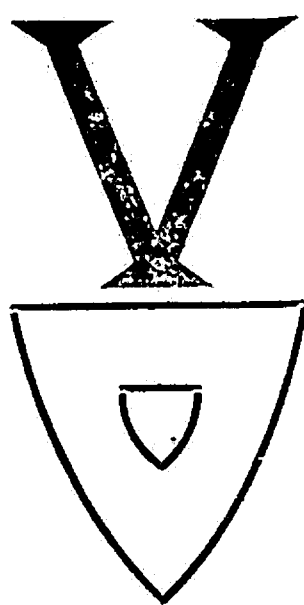

HOL a legolcsóbb árban a legjobb minőségű parfümök, szappanok, kölnivizek, fogkefe, fogporok és paszták, haj- és hajszkekék, fésűk, hajfestőszerek, valamint brillantinok stb.

nagy választékban raktáron vannak.

MAJERCSIK JÁNOS

épület- és bútortasztalos, temetkezési vállalata SZARVASON.

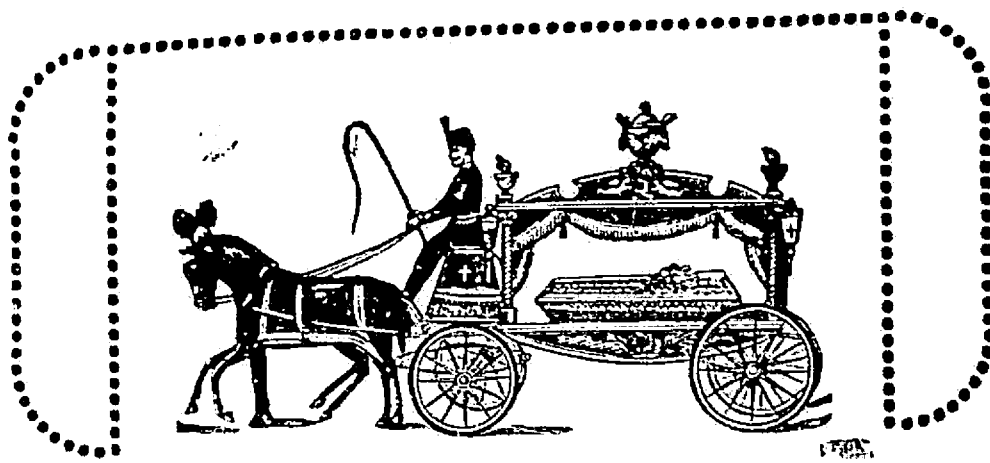

AN szerencsém a mélyen tisztelt nagyközönség nb. tudomására adni, hogy február hó 15-étől kezdődőleg a II. kerület, Belicey-út. 16 számú házban

temetkezési vállalatot

nyitottam. Minden e körbe eső munkátot elsőrangú kivitelben olcsó díjszabás mellett végzek.

Kérem a mélyen tisztelt közönség nb. támogatását.

7-10

Fleischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármin és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja ujonan és dúsan berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz és dísz tárgyak raktárát.

Vesz és becsereél magas áron bármilyen mennyiségben töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkekben és tájtékárakban.

Óra- és ékszer javító műhely.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

14-52

csakis ez a valódi

kölnivi, kölnivi-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi de sokszor utánzott JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz poudert és kölniviz-szappant. ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője.

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

Megszabadul a gondoktól!

ha egy szórakoztató hangszert hozat

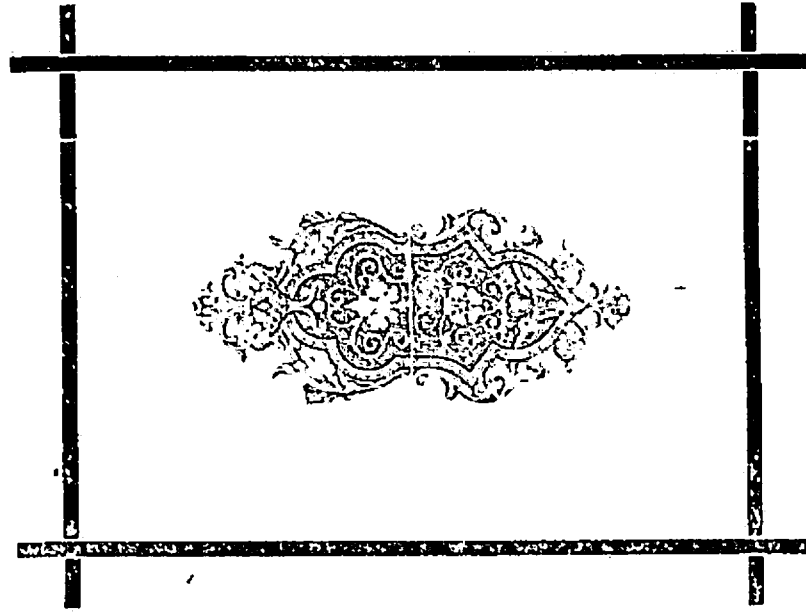
Wagner

„Hangszer-Kir. y”-tól Budapest, József-körút 15.

HEGEDŰ, 16 drb. felszereléssel 12 kor.
TÁROGATÓ, billentyűkkel 16 kor.
AMERIKAI GITÁR CITERA, kotákkal 16 kor.
CSALÁDI HANGVERSENYHARMONIKA 16 kor.
MANDOLIN vagy GITÁR 16 kor.
ÉBENFA FUVÓLA I. minőségű 16 kor.
A *milnoi, prisi* és *londoni* kiállításon arany-
érem és érdemkereszttel kitüntetve.
Javítási szakműhelyek!
Fényképes *hangszerárjegyzék* ingyen.
Óvás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15
hátszámra. 51

Ruhát, Kelmét, Csipkét
fest és tisztít vegyileg

bármilyen anyagból a legtökéletesebben.

14-52

Süveges János kelmefestő és vegy-
tisztító intézete **Szarvas.**

Gyűszesetelnél a ruhák 24 órán belül festetnek.

Kolozsvári jogi vizsgákra
Marosvásárhelyi ügyvédi
vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető
módon előkészít **Dr Polcz Rezső**
ügyvéd, jogi szeminárium és
jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.

Telefon szám 828

14-52

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT,
rekedtség, elnyálkásodás és szamárköhögés

ellen a

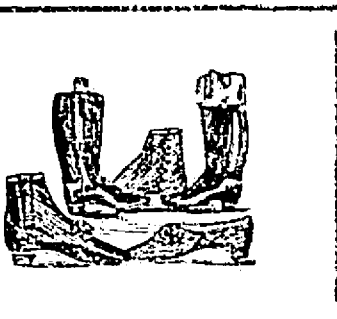
Kaiser-féle
mellkaramellákat

a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
vány orvosoktól és mágnásoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban
és minden drogeriában. 24-120

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a
legipszelését elvál-
lalom. Utána helyes
czipők műizléssel
készítetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a
legjobb anyagból a műizléssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (új eljárás) kü-
önös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a
Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanul-
mányoztam a czipészeti technológiáját, melyből jeles eredménnyel vizsgóztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JOZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok,
krémek, selyemfűzők
minden színben,
cipő sámfák
nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbetét faragását
eszközlöm, ugyszintén
rendes talpbetétek,
parafagyökér
és remeziól kaphatók.

FISBEIN ÉS KRAUSZ

rúhakelme- és vászonárúk-kereskedése

ALAPITVA: 1859. SZARVAS. ALAPITVA: 1859.

Ertesítjük a t. vásárló közönséget, hogy üzletünkben a tavaszi áruk már teljes mennyiségben raktáron vannak.

A legkülömbözőbb kosztüm ujdonságok, ramage, caró, cotlen és bröché szövésben. Blouskelmék, célszerű és diszes anyagokból, crep, nege, crepon, sáda, sima és himzett alapon. — *A tavasz és a villany intenzív világossága rákényszeríti a közönséget a lakásokban is újítani.* — A tisztelt vevőközönség figyelmébe ajánljuk lakásberendezési cikkeinket, u. m.: nagy és futó szőnyeg, linoleum, függöny, ágy- és asztalterítő stb.

Kiváló tisztelettel: **Fisbein és Krausz.**

1—52

SIRKŐ

RAKTÁR!

Czeplédi Sándor

kőfaragó mester

ajánlja már 3-ik éve fenálló sirkő raktárát.

Raktáron tart mindennemű kül- és belföldi

anyagokból készült sirköveket. Elvállal minden-

féle épület kőfaragó munkákat, javításokat,

régi sirkövek felújítását és megaranyozását.

Rajzokkal, mintákkal díjmentesen szolgál.

6—6

Sirkő-raktár: Fő-üzlet Mezőtúron.
 Fiók-üzlet Szarvason. (III. ker., 454. hsz. Stefáni)
 (I. ujtemető sírásó házában.)